

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Uudenmaan ELY-keskuksen maanteiden hoidon ja ylläpidon suunnitelma 2012–2015

Sisällys

Esipuhe	3
Turvallisuus, matkaketjujen turvaaminen ja ympäristöstä huolehtiminen	4
Haastava toimintaympäristö	5
Lähtökohtana liikkujien tarpeet	6
Talvihoito	7
Päällysteet	8
Soratiet	9
Sillat	10
Peruskorjaukset	11
Liikenneympäristön ja varusteiden kunnossapito	12
Nykyinen rahoitustaso	13
Asiakastarpeet hankekoreissa	14
Hoito- ja ylläpitosuunnitelman vaikutukset	15

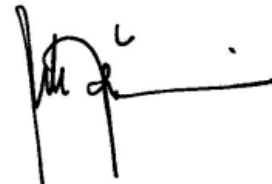
Esipuhe

Uudenmaan ELY-keskuksen maanteiden hoidon ja ylläpidon suunnitelma toimii laajan vuoropuhelun työkaluna ja tienpidon toimenpiteiden ohjausvälineenä. Suunnitelman lähtökohtana ovat tieverkon kuntokartoitukset, maanteiden hoidon valtakunnalliset linjaukset ja käytettävissä oleva rahoituskehys. Yhtenäinen suunnittelukäytäntö varmistaa toiminnan yhdenmukaisuuden yli aluerajojen. Tämä maanteiden hoidon ja ylläpidon suunnitelman keskeisimmän sisällön ja erityispiirteet kuvaava esite toimii asiakas- ja sidosryhmävuorovaikutuksen välineenä.

Tielläliikkujat kokevat tienpidon tärkeimmiksi osa-alueiksi pääteiden talvihoidon toimivuuden ja päällysteiden hyvän kunnon. Teiden kunnossapidossa panostetaan erityisesti näihin osa-alueisiin. Vuonna 2010 talvihoidon tasoa on nostettu yhtenäistämällä tarjottu palvelutaso ympäri vuorokauden kaikilla teillä. Vaikutukset tulevat täysimääräisesti voimaan lähivuosina hoidon alueurakoiden kilpailutuksen myötä. Päällysteiden ylläpitoon panostetaan tulevina vuosina aiempaa enemmän, sillä päällysteiden kunnon takaamiseksi ei enää voida käyttää halpoja ja samalla kevyitä uusimismenetelmiä.

Tulevaisuuden tieliikenteen toimintaympäristö on haasteellinen. Liikennepoliittiset tavoitteet pureutuvat ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, luonnonvarojen kulutuksen vähentämiseen ja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Samalla tuottavuuden kasvu ohjaa toimintaa ja tulevaisuudessa on saatava aikaan vähemmällä enemmän.

Maanteiden kunnossapidolla turvataan ensisijaisesti teiden päivittäinen liikennöitävyys ja luodaan edellytykset turvalliselle liikkumiselle. Tiestön päivittäisen liikennöitävyyden turvaamisessa keskeisessä asemassa on tehokas talvihoito. Tavoitteena on maanteiden turvallisuuden jatkuva parantaminen. Uudenmaan ELY-keskus on viime vuosina onnistunut liikenneturvallisuustyössä hyvin ja maanteiden liikenneturvallisuustilanne on saatu kohenemaan. Hoidon ja ylläpidon keinoin riittää haasteita myös tulevina vuosina entistä turvallisemman liikkumisen edistämiseksi.

Rita Piirainen

Uudenmaan ELY-keskus, Ylijohtaja

Turvallisuus, matkaketjujen turvaaminen ja ympäristöstä huolehtiminen

Uudenmaan ELYn liikenne ja infrastruktuuri -vastualueen toiminnan pitkän aikavälin linjaukset on kuvattu toiminnan strategisissa linjauksissa. Uudet linjaukset on laadittu vuonna 2010, missä yhteydessä on analysoitu alueella laaditut liikennejärjestelmäsuunnitelmat sekä tehty katsaus alueen toimintaympäristön tilaan ja muutoksiin. Hoitoa ja ylläpitoa koskevat keskeisimmät valtakunnalliset tavoitteet liittyvät päätieverkkoon sekä satamiin, Helsinki-Vantaan lentoasemalle ja rautatieverkon solmukohtiin johtaviin yhteyksiin. Myös liikenneturvallisuuden parantaminen, jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käytön edistäminen ja ilmastonmuutokseen varautuminen ovat painopisteinä linjauksissa.

ELYn toimintaa ohjaavat työ- ja elinkeinoministeriön kanssa solmittu strateginen tulossopimus ja Liikenneviraston kanssa solmittu toiminnallinen tulossopimus. Näissä sopimuksissa hoidon ja ylläpidon kannalta keskeisiä asiakokonaisuuksia ovat tieverkon kunto, liikenneturvallisuuden parantaminen, joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen käytön edistäminen sekä elintärkeiden kotimaisten ja kansainvälisten yhteyksien sujuvuuden turvaaminen.

Tieliikenteen turvallisuuden parantamiseksi toimitaan edelleen valtioneuvoston vuonna 2006 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti. Turvallisuutta edistetään osallistumalla valtakunnallisiin liikenneturvallisuutta edistäviin kärkihankkeisiin. Uudenmaan ELY on saavuttanut liikenneturvallisuustyössä kohtuullisen hyviä tuloksia alueellaan ja tieliikenteen turvallisuustilanne on vähitellen kohentunut. Positiivisen kehityksen suunnan säilyttäminen on kuitenkin haasteellista liikennemäärien jatkuvasti kasvaessa. Hoidossa ja ylläpidossa keskeisimmät liikenneturvallisuuden parantamiskeinot ovat talvihoidon tason nosto, riista-aitojen kunnossapito, näkemäesteiden raivaus, hirvi-vaara-alueiden raivaus, tiekaiteiden kunnostaminen ja täristävien tiemerkinöiden toteuttaminen.

Kansalaisten ja elinkeinoelämän sujuvat matkaketjut edellyttävät toimivuutta sekä yhteysväleiltä että liikenteen solmukohtilta. Keskeisimpiä liikenteen solmukohtia ovat logistiikkakeskukset, terminaalit ja liityntäpysäköintipaikat. Yhteysvälien sujuvuutta heikentävät liikenneuhkat. Pääkaupunkiseudun pääväylillä esiintyy liikenneuhkia päivittäin. Myös teillä 2, 10, 12, 24, 25 ja 54 on ajoittain välityskykyongelmia. ELY-keskus pyrkii varmistamaan liikenneyhteyksien sujuvuuden tehostamalla teiden hoitoa ja ylläpitoa. Hoidon alueurakoiden sopimuksissa on määritelty valtakunnallista tasoa tiukemmat talvihoidon laatuvaatimukset välityskyvyltään ongelmallisille teille sekä koululaiskuljetusten käyttämille teille ongelmakeileillä.

Joukkoliikenteen kehittäminen on vuoden 2010 alussa tapahtuneen aluehallintouudistuksen myötä entistä merkittävämpi osa ELY-keskuksen toimintaa. Joukkoliikenteen järjestämistehtävään kuuluvat sekä liikenteen osto että infrastruktuurin kehittäminen. Tavoitteina julkisen liikenteen järjestämisessä ovat peruspalvelutason turvaaminen maaseudulla ja joukkoliikenteen markkinaosuuden kasvattaminen kaupunkiseuduilla. Nykytilanteessa linja-autoliikenteen palvelutaso vaihtelee huomattavasti alueen eri osissa. Pääkaupunkiseudulla joukkoliikenne on kilpailukykyinen liikennemuoto henkilöautoliikenteen kanssa.

Tieliikenteen ympäristöongelmat ovat alueella muuta maata suuremmat johtuen tiiviistä asutuksesta ja vilkkaasta liikenteestä. Keskeisimpiä tieliikenteen aiheuttamia ympäristöongelmia ovat kasvihuonekaasujen päästöt, ilmanlaatua huonontavien kaasujen päästöt ja teiden kevätäkainen pölyäminen, melu, tärinä, pohjavesien pilaantumisen riski, luonnonvarojen käyttö sekä teiden estevaikutus ja tilantarve. Hoidon ja ylläpidon keinoja tieliikenteen ympäristöhaittojen pienentämiseksi ovat tiesuolan kokonaiskäytön tarkkailu ja käytön vähentäminen pohjavesialueilla, melua vaimentavien päällysteiden toteuttaminen sekä kevätäkaisen pölyämisen vähentäminen.

Haastava toimintaympäristö

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastualueen toiminta-alue käsittää Uudenmaan, Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen maakunnat. ELY-keskuksen alueella on tapahtunut vuoden 2011 alusta yksi kuntaliitos, kun Artjärvi ja Orimattila yhdistyivät Orimattilan kaupungiksi sekä maakuntien yhdistyminen, kun Itä-Uudenmaan maakunta liitettiin Uudenmaan maakuntaan.

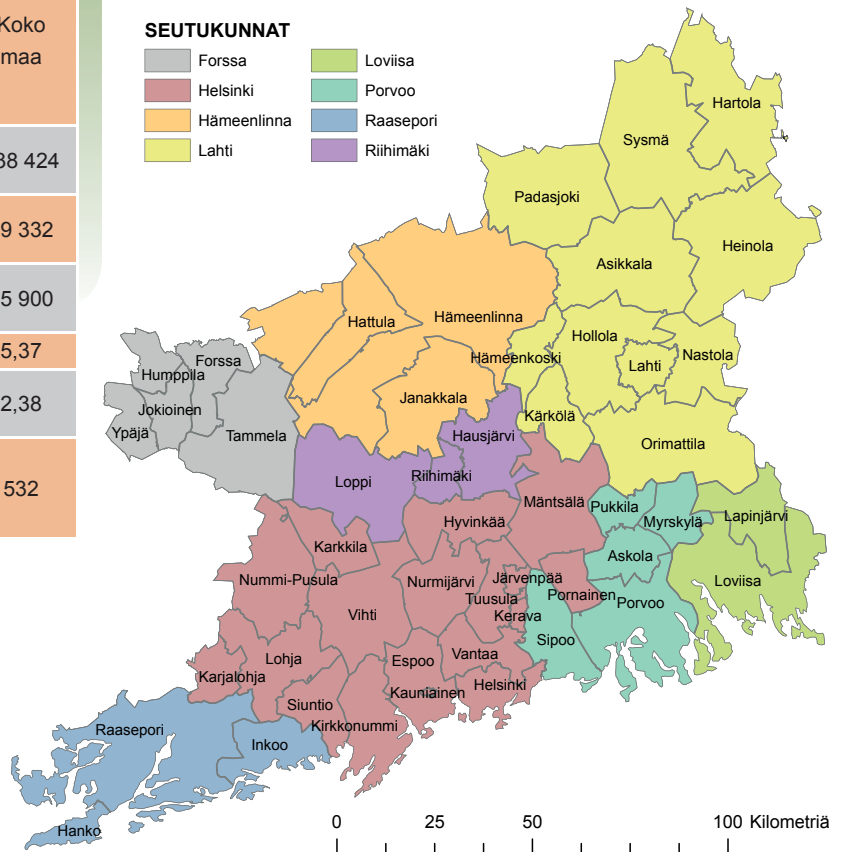
Uudenmaan ELYn liikenne ja infrastruktuuri -vastualueella asuu noin 35 % suomalaisista ja sijaitsee 39 % työpaikoista. Alueella ovat valtakunnan vilkkaimmat tieosuudet, suurimmat liikennemäärät ja useita merkittäviä kansallisen ja kansainvälisen henkilö- ja tavaraliikenteen solmukohtia. Alueen maantieverkon kunnolla on merkittäviä vaikutuksia, sillä tällä verkon osalla ajetaan lähes kolmannes koko Suomen maanteiden liikennesuoritteesta.

Tie	Tieosa		ELY-keskus	KVL ajon/vrk
101	5-6	Kehä I, mt 120–kt 45	Uusimaa	87 000–72 500
50	6	Kehä III, mt 130–kt 45	Uusimaa	67 800
51	3	Länsiväylä, Tapiolantie–Kehä I	Uusimaa	66 800
45	2	Tuusulantie, Kehä I–Kehä III	Uusimaa	63 800
1	4	Turunväylä, mt 114–Kehä I	Uusimaa	57 100
170	2	Itäväylä, Linnanrakentajantie–Viikintie	Uusimaa	56 400
4	101	Lahdentien alku	Uusimaa	50 500
102	2	Kehä II, Olari - Henntaa	Uusimaa	48 100
12	201	Teiskontie, Kekkosen tie - TAYKS	Pirkanmaa	46 300
4	401	Pohjantie, vt 22 - vt 20	Pohjois-Pohjanmaa	45 500

		Uudenmaan ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -vastualue		Koko maa
			%	
Maapinta-ala (2009)	km ²	19 423	6	338 424
Maantiet (1.1.2010)	km	9 134	12	79 332
Liikennesuorite (1.1.2010)	milj. autokm	10 500	29	35 900
Väestö (2009)	milj.	1,89	35	5,37
Työpaikat (2008)	milj.	0,94	39	2,38
Perusväylänpidon rahoitus v. 2010	milj.€	100	18	532

SEUTUKUNNAT

	Forssa		Loviisa
	Helsinki		Porvoo
	Hämeenlinna		Raasepori
	Lahti		Riihimäki

© Maanmittauslaitos lupa nro 20/MML/11

© Karttakeskus, L4356

Lähtökohtana liikkujien tarpeet

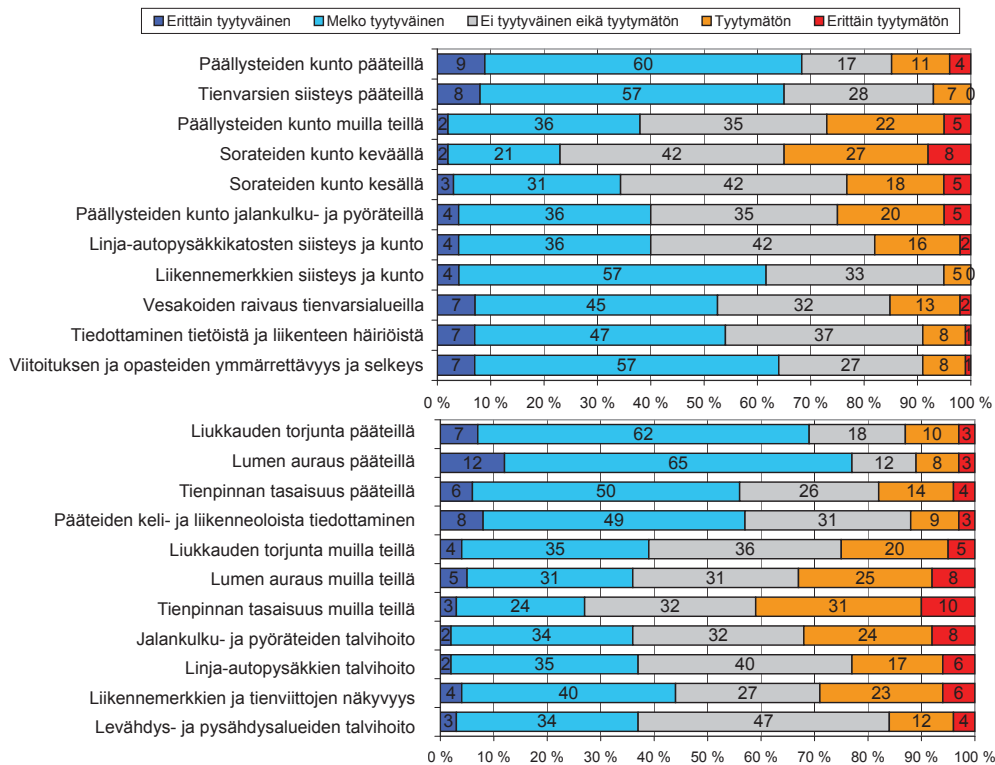
Asiakaspalautteen kerääminen on tärkeää tiestön hoidon ja ylläpidon suunnittelussa. ELY-keskusten asiakaspalvelua liikenteeseen liittyvissä asioissa hoitaa Liikenneviraston kanssa yhteinen valtakunnallinen asiakaspalvelukeskus. Se opastaa ja neuvoo tie- ja liikenneasioissa sekä ottaa vastaan palautetta ja ohjaa palautteen asiantuntijoille. ELY-keskuksen asiantuntijat käsittelevät heille ohjatun palautteen ja esimerkiksi hoidon alueurakoihin liittyvät palautteet ja toimenpide-ehdotukset käydään säännönmukaisesti läpi urakoitsijan kanssa ja mahdolliset korjaukset toimenpiteet toteutetaan urakoissa.

Uudenmaan ELY-keskukseen tulee paljon toimenpide-ehdotuksia suoraan alueen asukkailta. Lisäksi kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä. Myös siinä nousee esiin teiden hoitoon ja ylläpitoon liittyviä tarpeita. Asiakkailta ja sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella nostetaan hankkeita ylläpidon ja peruskorjausten hankekoreihin.

Liikennevirasto teettää vuosittain talven tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen ja joka toinen vuosi ke-

sän tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen. Tutkimukset tuottavat ELY-kohtaista ja valtakunnallista tietoa. Talven 2010 tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen tulosten perusteella yleistyyväisyys maanteiden kuntoon on pysynyt viime vuosina suunnilleen samalla tasolla. Asiakkaat ovat tyytyväisimpiä pääteiden lumen auraukseen, liukkauden torjuntaan ja tienpinnan tasaisuuteen. Parannettavaa olisi kyselyn perusteella muiden kuin pääteiden talvihoidossa. Raskaan liikenteen edustajat ovat yksityishenkilöitä kriittisempiä arvioissaan.

Kesän 2010 tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen tulosten perusteella yleistyyväisyys maanteiden tilaan ja kuntoon kesällä on pysynyt suunnilleen samanaikaisena viime vuosina. Päälysteiden kunto pääteillä on selkeä vahvuus. Keskeisimpiä kehittämiskohteita ovat puolestaan sorateiden kunto sekä päälysteiden kunto muilla teillä. Tyytyväisyys maanteiden kuntoon kesäkaudella on hieman maan keskiarvoa korkeampaa Uudenmaan ELY-keskuksen alueella. Tyytyväisyydessä maanteiden kuntoon talvikaudella Uudenmaan ELYn alue kuuluu maan tyytyväisimpiin.

Yksityshenkilöiden tyytyväisyys tienpitoon kesällä

Yksityshenkilöiden tyytyväisyys tienpitoon talvella

Talven ja kesän 2010 tienkäyttäjätyytyväisyystutkimusten tuloksia.

Talvihoito

Talvihoidon toimintalinjat (2008) ohjaavat maantieverkon talvihoitoa. Toimintalinjojen mukaisesti tavoitteena on tarjota mahdollisuudet toimiviin ja turvallisiin kuljetuksiin ja liikkumiseen myös talvikautena koko maassa ja kaikkina vuorokauden aikoina. Liikenteelle tarjottava palvelutaso suunnitellaan tien liikennemäärän, tieluokan, liikenteen luonteen ja ilmastovyöhykkeen perusteella, ottaen huomioon keskeiset asiakastarpeet. Näiden perusteella määrittyy tien talvihoitoluokka ja sen laatutasoa kuvaavat laatuvaatimukset. ELY-keskus määrittelee päätteiden talvihoitoluokat valtakunnallisten ohjeiden ja linjausten mukaisesti. Alueiden rajoilla varmistetaan hoitoluokkien yhteneväisyys.

Toimintalinjat on tarkennettu hoidon alueurakoissa erillisiksi, yksityiskohtaisiksi laatuvaatimuksiksi, jotka määrittelevät tavoiteltavan tason muun muassa lumen auraukselle ja liukkauden torjunnalle sekä aikarajat hoitotoimenpiteiden aloittamiselle. ELY-keskus on määrittellyt valtakunnallisia linjauksia tarkemmin vaatimukset esimerkiksi ruuhkaisten teiden liukkaudentorjunnalle sekä koulukuljetusten käyttämien teiden liukkaudentorjunnalle ongelmakeleillä. Asiakkaiden erityistarpeiden vuoksi tienkohdan hoitotapaa, sen ajoitusta tai laatua voidaan muuttaa ilman, että hoitoluokkaa muutetaan. Tällaisia erityiskohteita määritellään alueurakan työkohteissa tarkennuksissa vain rajattu määrä. Niiden suunnittelussa hyödynnetään asiakaspalautteita sekä eri sidosryhmiltä kuten liikennöitsijöiltä, elinkeinoelämältä ja kunnilta tulleita tarpeita. Näiden kohteiden tarve tarkistetaan urakoiden uudelleenkilpailutuksen yhteydessä ja erityistapauksissa se on mahdollista muulloinkin.

Liukkaudentorjuntaan käytetyn suolan aiheuttamia ympäristöhaittoja pyritään vähentämään. Alueurakoihin on määritelty suolan käytön maksimimäärä, jonka ylittämisestä urakoitsijaa sakotetaan. Pohjaviesialueilla ja joillain moottoriteiden rinnakkaisteillä suolausta on vähennetty. Suolauksen vähentämisestä varoitetaan kohteissa liikennemerkillä.

Talvihoitoluokkiin tehdään 1.10.2011 alkavalla alueurakkakaudella vain yksittäisiä muutoksia. Suunnitelmakaudella maanteiden talvihoitoa parannetaan tiukentamalla laatuvaatimuksia. Päätteiden osalta muutokset on jo otettu käyttöön. Muulla tieverkolla muutokset otetaan käyttöön sitä mukaa, kun urakointa kilpailutetaan. Keskeisin ero aikaisempiin vaatimuksiin on alemmasta yöajan laadusta luopuminen.

Kevyen liikenteen väylien liukkaudentorjunnan ja lumenpoiston toimenpideaikoja yhtenäistetään kuntien vastaavien kanssa.

Talvihoidon vaikutus ihmisten liikkumiseen on kokonaisuudessaan suuri. ELY-keskuksen arvion mukaan tiestön hoidon laatu ja asiakastyytyväisyys paranevat uusien talvihoidon toimintalinjojen käyttöönoton myötä. Satunnaisia ongelmia on jatkossakin vähäliikenteisellä tieverkolla etenkin raskaalla liikenteellä. Taajamien läheisyydessä työmatkaliikenteen olosuhteet pysyvät nykyisellä hyvällä tasolla. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen kannalta talvihoidon palvelutaso pysyy ennallaan.

Päällysteet

Päällysteiden ylläpidon toimintalinjat (2006) ohjaavat päällysteiden ylläpitoa. Päällystetty tieverkko on jaettu yhteysväleittäin ylläpitoluokkiin liikennemäärän ja tien toiminnallisen luokan sekä paikallisia liikenteen tarpeita kuvaavan muun tiedon perusteella.

Tavoitteena on, että päällysteiden kunto saadaan ylläpitoluokittain valtakunnallisesti samalle tavoite- tasolle. Uudenmaan ELYssä tämä tarkoittaa sitä, että vilkasliikenteisillä teillä päällysteiden kunto pysyy nykyisellä tasollaan ja että vähäliikenteisillä teillä kuntotaso hieman laskee.

Teiden kuntoa mitataan urien, päällysteen tasaisuuden, vaurioiden ja tien kantavuuden perusteella. Päällystettyjen teiden kunto on kokonaisuutena varsin hyvä. Noin 5 % Uudenmaan ELYn tiestöstä on huonokuntoista. Päällysteiden paikkauksilla korjataan liikennettä vaarantavat ja selvästi haittaavat vauriot, kuten reiät, halkeamat ja routaheitot. Liikennettä vaarantavia reikiä ei sallita ja ajomukavuutta oleellisesti haittaavat vauriot korjataan 1–2 viikon kuluessa. Liikennettä myös varoitetaan liikenne- merkein jo ennen tien paikkausta.

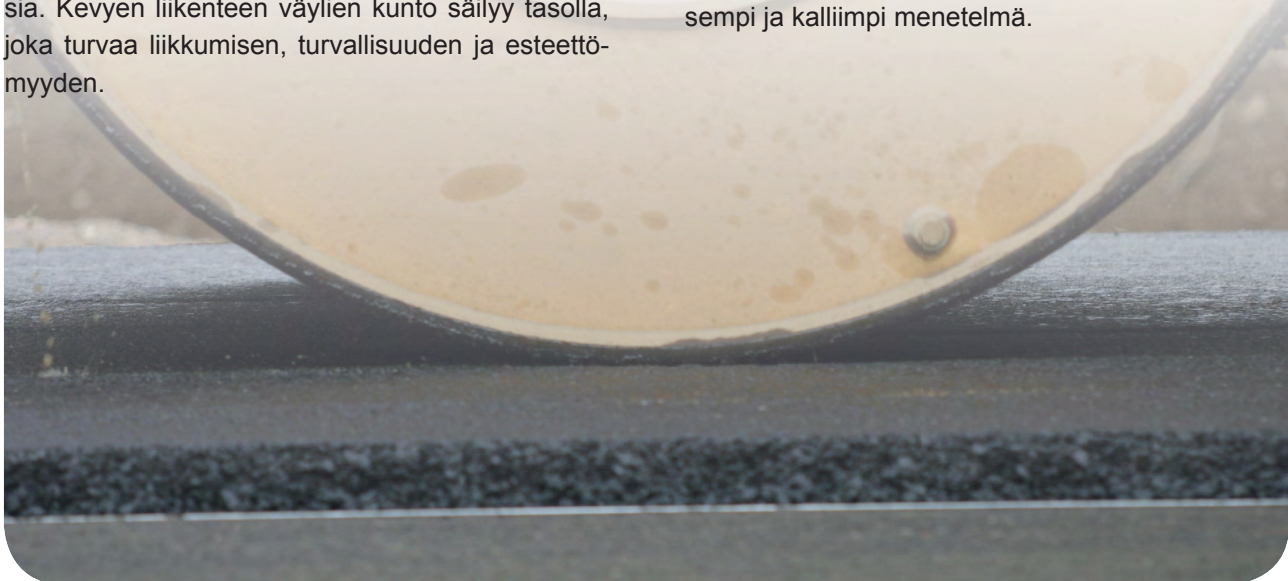
Kevyen liikenteen väylien kunnostamistarve arvioidaan niiden kunnon, arvioidun käytön, sijainnin ja asiakaspalautteen perusteella. Kevyen liikenteen väylien kunnostustoimenpiteet suunnataan tärkeimmille väylille, joilla liikkuu työmatkalaisia ja koululaisia. Kevyen liikenteen väylien kunto säilyy tasolla, joka turvaa liikkumisen, turvallisuuden ja esteettömyyden.

ELY-keskuksen vastuulla on myös kolmen lentokoneiden varalaskupaikan päällysteiden kunto. Niille asetetut laatuvaatimukset poikkeavat muulla verkolla käytetyistä muun muassa saumattomuuden, pinnan tasaisuuden ja sallittujen kitka-arvojen osalta.

Ramppien päällystämässä on siirrytty uudenlaisiin laatuvaatimuksiin. Päällystys toteutetaan siten, että päällysteeseen ei pääse muodostumaan ns. kylmää saumaa, mistä päällysteen purkautuminen on usein alkanut. Päällysteitä uusitaan erityisesti vilkasliikenteisillä pääteillä.

Vuonna 2010 päällystettiin yhteensä noin 600 ajoratakilometriä. Vilkkaille teille tehtäviä yhden kaistan päällystyksiä toteutettiin noin 300 kilometriä, muita vilkkaiden teiden päällysteitä ja ramppeja noin 100 kilometriä, rakenteenparantamiskohteita vähäliikenteisille teille noin 100 kilometriä ja kevyen liikenteen väyliä hieman vajaa 30 kilometriä.

Tämänhetkisellä rahoitustasolla päällystyksessä syntyy jälkeenjääneisyyttä – päällysteitä uusitaan hitaammin kuin teiden hyvän kunnon säilyttäminen edellyttäisi. Talvikauden aikana muodostuvaa kunnon rapistumista ei saada nykyrahoitustasolla kesän päällystyksillä korjattua. Tulevaisuudessa rahoitustarve päällysteisiin kasvaa, sillä edulliset päällysteiden uusimiskeinot on käytetty ja jatkossa päällysteiden uusimiseen täytyy valita perusteellisempi ja kalliimpi menetelmä.

Soratiet

Uudenmaan ELY-keskuksen maanteistä 1917 kilometriä (1.1.2010) on sorapäällysteisiä. Sorateiden hoidolla ja ylläpidolla vaikutetaan tien pintakuntoon ja rakenteelliseen kuntoon. Hoidon laatu ja tien kulkukelpoisuuden kriteerit riippuvat soratieluokasta. Soratiet on jaettu kolmeen luokkaan liittymäväleittäin. Luokat ovat; vilkkaat soratiet (I), perussoratiet (II) ja vähäliikenteiset soratiet (III). Luokituksessa on huomioitu liikennemäärä, asiakastarpeet ja tien merkittävyys suhteessa muihin vähäliikenteisiin teihin. Soratieluokat tarkistetaan alueurakoiden kilpailutuksen yhteydessä. Erityisistä tarpeista johtuen tarkistuksia voidaan tehdä muulloinkin.

Soratien pintakunto muodostuu tien tasaisuudesta, pölyvyydestä ja pinnan kiinteydestä. Näistä jokaiselle asetetaan erillinen laatutasovaatimus. Vaatimukset eroavat soratieluokissa sen mukaan, kuinka suuri huonon pintakunnon osuus tiepituudesta saa enintään olla.

Rakenteelliseen kuntoon vaikuttavat runkokelirikko, pintakelirikko ja muista tekijöistä johtuvat kantavuuspuutteet. Rakenteellisen kunnan tila ilmaistaan liittymävälikohtaisesti tien painorajoitusalttiudella. Vilkailla sorateilla ja verkollisilla runkoreiteillä ei pää-

sääntöisesti sallita painorajoituksia. Vähäliikenteisiltä sorateiltä painorajoitusuhka poistetaan merkittävimmiltä raskaiden kuljetusten reiteiltä, mutta korjaukset kohdennetaan ensisijaisesti soratieluokkiin I ja II.

Laatuvaatimuksia voidaan työkohtaisesti tiukentaa nimeämällä erityisiä täsmähoitokohteita.

Kelirikko on sorateiden keväinen ja osin myös syksyinen ongelma. Lämpiminä ja sateisina syksyinä sekä leutoina talvina esiintyy erityisesti pintakelirikkoa. Kelirikon vuoksi asetettujen painorajoitusten määrä on viime vuosina vaihdellut välillä 0–140 kilometriä (vuodet 2006–2010). Painorajoitettujen teiden määrä on vaihdellut välillä 0–23 kappaletta vuosittain. Rakenteelliseen kuntoon kohdistuvat korjaukset toteutetaan niin, että painorajoitusuhka voidaan systemaattisesti poistaa liittymäväleittäin.

Kun soratien vuorokausiliikennemäärä ylittää 200 ajoneuvoa, tien päällystämistä harkitaan. Ne tiet, joiden vuorokausiliikenne ylittää 300 ajoneuvoa, ovat ensisijaisia päällystyskohteita. Jonkin verran toteutetaan myös kohteita, joissa soratien alku päällystetään siten, että päällystetyltä isommalta tieltä lähtiessä uusi päällyste yltää ohi kylämäisen asutuksen tai yksittäisen liikennettä enemmän synnyttävän kohteen.

Sillat

Uudenmaan ELYn alueella on 3008 siltaa. Siltojen hoidon ja ylläpidon tehtävänä on varmistaa siltojen liikenneturvallisuus, kuormankantokyky ja toimivuus sillan käyttöaikana sekä pitää huolta siltoihin sitoutuneesta huomattavasta kansallisesta pääomasta. Tavoitteena on myös siltojen säilyminen ulkonäöltään siisteinä ja ympäristöönsä sopivina.

Siltojen tehokkaan ja oikein kohdennetun ylläpidon tarve ja merkitys ja siihen panostamisen tarve kasvaa siltakannan ikääntyessä. Siltojen hoito tukee tehokasta ja taloudellista ylläpitoa. Asianmukaisilla hoitotoimenpiteillä voidaan ennaltaehkäistä vaurioiden syntymistä ja hidastaa siltojen rappeutumista.

Siltojen kuntoa seurataan viiden vuoden välein tehtävillä siltojen yleistarkastuksilla (vuosittain noin 600 siltaa). Vuosittain tehtävillä sillantarkastuksilla varmistetaan, että siltoihin ei ole syntynyt välitöntä liikenneturvallisuusvaaraa aiheuttavia vaurioita. Näistä tarkastuksista saadaan toimenpide-esityksiä ylläpito-urakkaan. Lisäksi silloille tehdään ohjelmoidusti erikoistarkastuksia (20–40 siltaa vuodessa) ja vesistösiltoille tarvittaessa sukellustarkastuksia.

Siltojen kuntoa kuvataan viisiportaisella kuntoluokituksella (1 erittäin huono–5 erittäin hyvä). Uudenmaan ELY-keskuksessa oli vuoden 2010 alussa siltoja kuntoluokassa 1 ja 2 yhteensä 202 kappaletta. Kuntoluokassa 3 on noin neljännes silloista. Näistä merkittävän osan arvioidaan muuttuvan lähivuosina kuntoluokkaan 2 tai 1. Lisäksi useilla toiminta-alu-

een vilkasliikenteisillä teillä sillat ovat tulossa lähivuosina peruskorjausikään. Näitä siltoja on määrällisesti paljon ja korjauskohteina ne ovat suurista liikennemääristä johtuen erittäin vaativia. Suolan käyttö hoitotoimenpiteenä nopeuttaa siltojen kunnon heikkenemistä.

ELY-keskuksessa on vuosittain täydentyvä siltojen ja laitureiden korjausohjelma. Siltoja otetaan korjausohjelmaan pääasiassa kuntopuutteiden perusteella. Korjausajankohdan valinnassa pyritään huomioimaan myös pitkällä tähtäimellä edullisin korjausajankohta.

Sillan korjauksiin käytettyä rahoitusta on viime vuonna merkittävästi lisätty. Koko sillaston kuntoa kuvaavan vauriopistesumman ja huonokuntoisten siltojen lukumäärän kasvu on näin saatu taittumaan. Hoito- ja ylläpitosuunnitelmassa suunnitelluilla toimenpiteillä vauriopistesumma ja huonokuntoisten siltojen lukumäärä eivät enää kasva. Myöskään painorajoitettujen siltojen määrä (21 kappaletta) ei kasva. Pyrkimyksenä on, että valta-, kanta- ja seututeillä ei ole erittäin huonokuntoisia siltoja. Vähäliikenteisten teiden silloilla voidaan joutua lykkäämään korjauksia optimiajankohtaa myöhemmäksi sekä tinkimään sillan toiminnallisista- ja säilyvyysvaatimuksista. Liikenneturvallisuus ei kuitenkaan saa missään vaiheessa vaarantua. Siltojen huonokuntoisuudesta johtuvaa haittaa tienkäyttäjille pyritään minimoimaan uusimisten ja peruskorjausten lisäksi ylläpitokorjauksilla. Uudenmaan ELYn alueella työnaikaiset liikenteen järjestelyt ovat vaativia, mikä nostaa kustannuksia.

Peruskorjaukset

Tierakenteen parantamista edellyttävät kohteet käydään läpi vuosittain. Rakenteen parantamisia toteutetaan suunnitelmien valmistuttua kiireellisyysjärjestyksessä. Kevyitä tiejaksojen rakenteen parantamisia toteutetaan vuosittain 5–10 kohteella. Nykyisellä rahoitustasolla ei ole mahdollista toteuttaa kalliimpia toimenpiteitä, kuten tielinjan oikaisuja.

Sorateiden kunnostaminen on keskittynyt viime vuosina puukuljetusreittien korjaamiseen. Valta-kunnallisesti puuhuolto-ohjelmaan on osoitettu 137 miljoonaa euroa vuosina 2008–2012. Vuonna 2011 Uudenmaan ELY-keskuksella on käytettävissä puuhuolto-ohjelman rakenteen parantamisiin 2,2 miljoonaa euroa ja siltoihin 0,4 miljoonaa euroa.

Tierakenteissa on erityisenä haasteena sortuma-vaarallisten painumien korjaaminen. Seurannassa on useita kymmeniä kohteita, joissa tie painuu ja on vaarassa pitkällä aikavälillä jopa sortua. Usein painumaa oikaistaan ensiapuna päällystämällä. Varsinainen rakenteen korjaus tehdään myöhemmin. Useat näistä kohteista on perustettu puupaaluille. Paalutuksen tullessa käyttöikänsä päähän tie rakennetaan käytännössä uudestaan teräsbetonipaa-luille ja paalulaatalle.

Vuosittain kunnostetaan 1–2 soratietä sorateinä ja 1–3 soratietä kunnostetaan päällystetyiksi teiksi.

Esimerkkihanke: Maantie 1635 Monninkylä-Tönnö painuman korjaus, Askola

Tiessä peltoaukealla on loiva, mutta todella syvä painuma rummun kohdalla. Painuma on havaittu vuonna 2004, minkä jälkeen painumaa on seurattu mittaamalla. Painuman on todettu pahenevan vuosittain. Painumakohdassa pohjamaa on heikosti kantavaa ja märkää (kokoonpuristuvaa) savea. Painuman lähellä on vanha hiihtolikulku, joka on ollut käyttämättömänä ja päätettiin muun muassa maanomistajan toivomuksesta poistaa korjauksen yhteydessä.

Parannushankkeessa betonirumpu oikaistaan ja korotetaan alkuperäiseen tasoon ja liikennehaittaa aiheuttava painuma poistetaan. Lisäksi kohteen väärin sijoitettu kevyen liikenteen kaide puretaan ja uusi kaide rakennetaan hieman eri paikkaan. Myös läheinen hiihtolikulku puretaan. Korjauksen yhteydessä pohjavedenpinta säilytetään nykyisellä tasollaan ja korjaus toteutetaan kevytsorakevennysrakenteella, ettei lisäpainumia muodostuisi.

Liikenneympäristön ja varusteiden kunnossapito

Liikenneympäristön hoidolla sekä varusteiden kunnossapidolla parannetaan liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä tien kohdan tunnistettavuutta. Monet liikenneympäristöön liittyvät asiat nousevat esiin ELY-keskukselle suunnatuissa palautteissa ja aloitteissa. Liikenneympäristöön liittyvät asiat koetaan yleisesti tärkeinä.

Liikenneympäristön ja varusteiden hoito toteutetaan alueurakoissa urakkakohtaisten viherhoitosuunnitelmien ja/tai hoidon tuotekorttien sekä työkohtaisten tarkennusten mukaisesti. Tehtäväkenttä on laaja ja monipuolinen. Määrätietojen päivitys tehdään, kun hoitourakkasopimus on päättymässä ja valmistellaan uutta tarjouspyyntöä.

Useiden varusteryhmien kunnossapidossa on jälkeenjäämää. Niukat resurssit pakottavat tekemään kunnossapidon ohjelmoinnissa priorisointia. Uudenmaan ELY-keskuksessa on tehty useiden vuosien ajan huonokuntoisten eli ns. riskirumpujen tarkastuskierroksia ja korjattavien kohteiden priorisointia. Tarkastusten pääpaino on ollut teräsrummuissa, mutta myös ongelmallisiksi todettuja betonirumpuja tarkastetaan. Tarkastuskierroksen tuloksena saadaan arvio rumpukorjausten kiireellisyydestä. Rumpuinventoinnit on toteutettu kaikkien maakuntien alueilla. Inventointien perusteella ohjelmoidut rumpukorjaukset on aloitettu Uudenmaan maakunnassa ja niitä jatketaan inventointitulosten mukaisesti kaikkien maakuntien alueilla.

Valaistusta saneerataan vuosittain ja samassa yhteydessä selvitetään valaisinkohtaisen ohjauksen käyttömahdollisuus. Lähivuosien valaistuksen saneeraushankkeet sisältävät kaikkien elohopealamppujen uusimisen ja valaistuksen poistamisen portaaleista. Portaalivalaistuksen poistamisen yhteydessä niiden opastetaulut uusitaan paremmin heijastaviksi.

Linja-autopysäkkien varusteet vaativat lähivuosina merkittävää panostusta. Pysäkkien varusteiden hoito on korkeatasoisinta joukkoliikenteen laatuikätyvien pysäkeillä.

Liikennevalojen keskusjärjestelmät tulevat lähivuosina vaatimaan uudistamista tai laajentamista. Uudenmaan ELY-keskuksella on hoitovastuullaan lisäksi neljä tunnelien hallintajärjestelmää, kaksi avo-osuuden liikenteenhallintajärjestelmää ja pääkaupunkiseudun matka-aikajärjestelmä.

Varusteiden palvelutaso riippuu rahoitustasosta. Ensisijaisena periaatteena varusteiden hoidossa ja ylläpidossa on turvallisen liikkumisen varmistaminen tieverkolla. Suunnitelman mukaisilla toimilla pyritään säilyttämään varusteiden nykyinen taso.

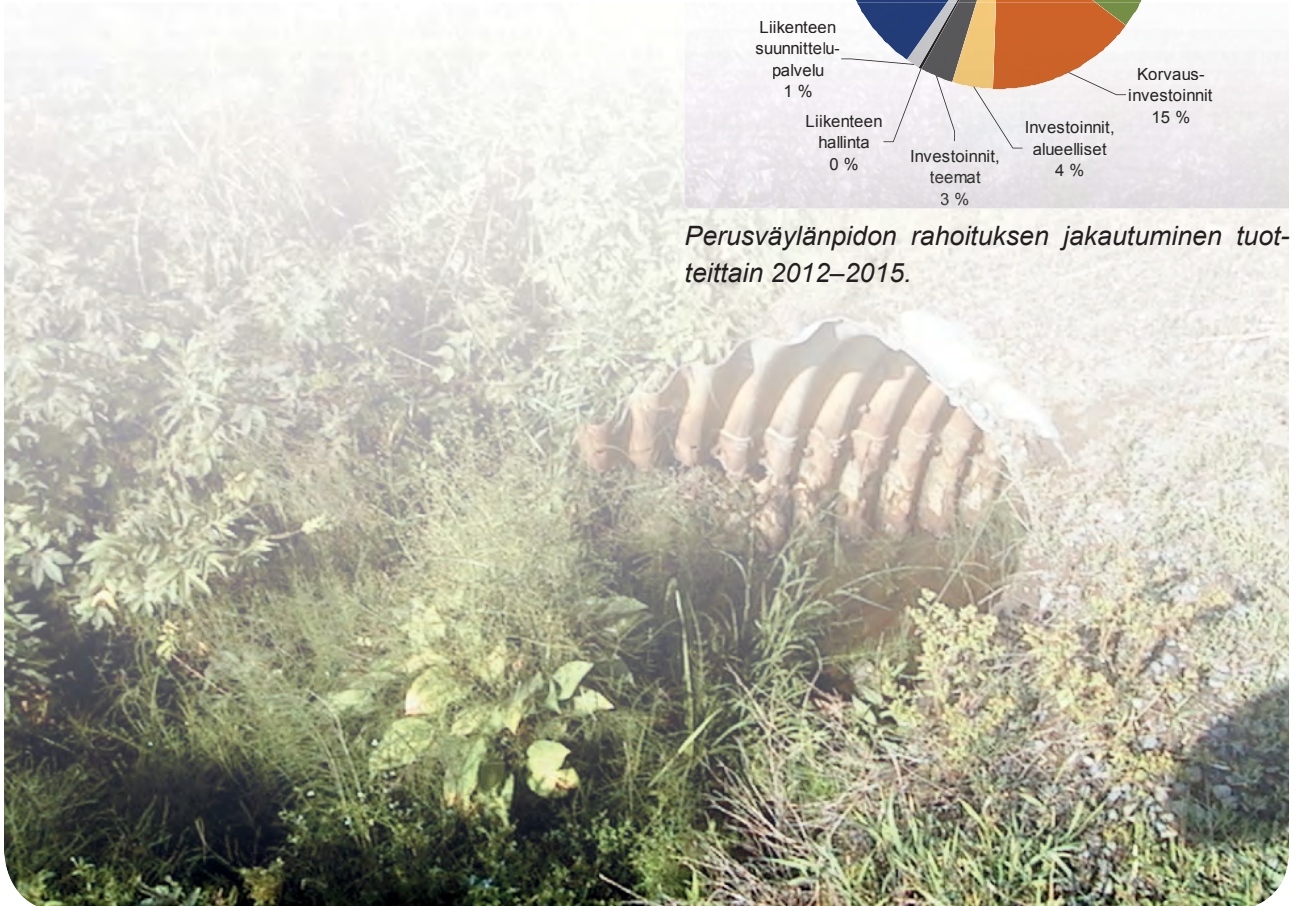

Nykyinen rahoitustaso

Hoidon ja ylläpidon palvelutaso on sidottu käytettävissä olevaan rahoitukseen. Uudenmaan ELY-keskuksella on käytettävissä perusväylänpitoon noin 100 miljoonaa euroa vuosittain. Noin 90 % perusväylänpidon rahoituksesta käytetään teiden hoitoon ja ylläpitoon.

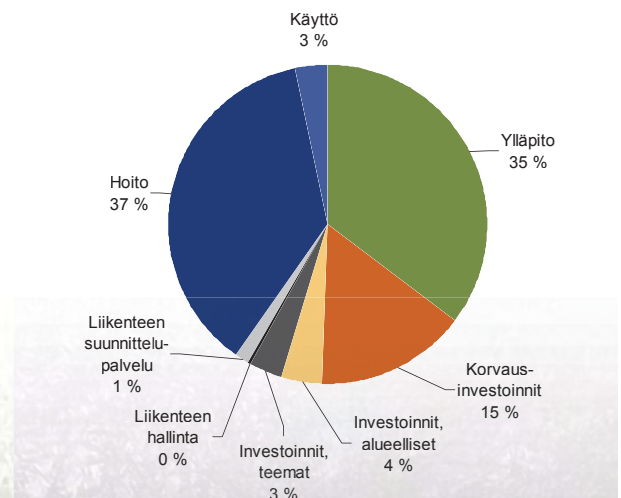
Tienpidon resurssien niukkuus jatkuu ja toimenpiteitä on priorisoitava. Kaikkia toimenpiteitä ei ole mahdollista toteuttaa ennakkoiden, mikä olisi taloudellisesti edullisin tapa toimia. Jälkeenjäämää on kertynyt erityisesti varusteiden osalta. Nykyrahoitustasolla myös vähäliikenteisen tieverkon kunto uhkaa heikentyä nykyisestä.

Rahoituksen niukkuudesta huolimatta asiakkaille turvataan tienpidon toimin kohtuullinen peruspalvelutaso. Hoidon ja ylläpidon toimet ovat välttämättömiä, jotta liikenne toimisi niin kuin sen oletetaan toimivan.

Perusväylänpidon tuoteryhmittäinen rahoitus vuosille 2012–2015.

	2012	2013	2014	2015
Hoito	35,2	36,3	37,5	38,4
Käyttö	3,2	3,3	3,4	3,5
Ylläpito	36,5	35,3	35,1	33,4
Korvausinvestoinnit	15	15,5	15,5	15,5
Investoinnit, alueelliset	4,7	4,7	3,2	3,4
Investoinnit, teemat	3,7	1,8	4,8	2,8
Liikenteen hallinta	0,2	0,2	0,2	0,2
Liikenteen suunnittelupalvelu	1,4	1,4	1,4	1,4
	99,9	98,5	101,1	98,6

Perusväylänpidon rahoituksen jakautuminen tuotteittain 2012–2015.

Asiakastarpeet hankekoreissa

Tietoja kansalaisten ja elinkeinoelämän tieverkkoon kohdistuvista tarpeista on jo usean vuoden ajan ylläpidetty investointien hankekoreissa. Nyt koko Uudenmaan ELYn alueelle on perustettu myös ylläpidon ja peruskorjausten tarpeet sisältävät hankekorit.

Hankekorit pyritään pitämään ajan tasalla koko ajan. Osa koreista pysyy muuttumattomina pitkiäkin aikoja, osa päivittyy vuosittain. Hankekorijärjestelmä pitää sisällään myös hankkeiden kiireellisyysluokituksen.

Korin nimi	Uudenmaan ELY Kokonaiskustannusarvio (miljoonaa euroa)
Erillisten alueiden päällystäminen	0,3
Ramppien päällystäminen	3,5
Päällystettyjen pientareiden parantaminen	1,9
Kevyen liikenteen väylän parantaminen ja päällystäminen	2,2
Tien parantaminen ja päällystäminen	36,0
Rummut	11,0
Putkistot	0,0
Päällystettyjen teiden sivu- ja laskuojat	0,1
Kelirikkokorjaukset	1,7
Tulvatiet	2,8
Painumien oikaisu	26,8
Liikennevalot	4,1
Muu liikenteen hallinta	0,3
Opastusmerkit ja -taulut	0,6
Taajamaportit	0,0
Portaalit	0,7
Kielisuhteiden muutos	1,0
Muut liikenteenohjauslaitteet	1,0
Pumppaamojen saneeraus	1,0
Uusittavat sulkupuomit	0,2
Kaiteet	6,8
Linja-autopysäkkien katokset	0,8
Meluseinien ja -kaiteiden korjaaminen	0,0
Tukimuurit	0,1
Suoja-aitojen uusiminen	1,1
Riista-aitojen uusiminen	1,2
Kiveyksien korjaaminen	0,2
Laiturit	1,0
Lossirannat	0,0
Valaistuksen saneeraus	5,6
Muu tieympäristön pehmentäminen (riistaraivaukset)	0,7
Muu tieympäristön pehmentäminen (näkemien parantaminen)	0,1
Levähdysalueiden saneeraus	0,0
Kallioiden rusnaus	0,2
Yhteensä	112,8

Ylläpidon ja peruskorjausten hankekorit

Hoito- ja ylläpitosuunnitelman vaikutukset

Alla olevassa kuvassa on esitetty maanteiden hoito- ja ylläpitosuunnitelman arvioidut vaikutukset asiakkaiden tyytyväisyyteen.

Tyytyväisyyden arvioidaan pysyvän suunnitelman vaikutuksesta samalla tasolla kuin aikaisemmin. Tyytyväisyyden päällysteiden kuntoon muilla kuin pääteillä arvioidaan heikkenevän.

Hoito- ja ylläpitosuunnitelman osa-alue	Panos- tus	Asiakkaan tyytyväisyys ja mahdollinen muutos
Talvihoito		
liukkaudentorjunta ja lumen auraus pääteillä	⇒	😊
liukkaudentorjunta ja lumen auraus muilla teillä	⇒	😐
Päällysteet		
päällysteiden kunto pääteillä	⇒	😊
päällysteiden kunto muilla teillä	⇐	😐 😞
Soratiet		
sorateiden kunto *) kesällä	⇐	😐
sorateiden kunto *) keväällä	⇐	😐
Jalankulku- ja pyörätiet		
jalankulku- ja pyöräteiden päällysteiden kunto	⇒	😐
jalankulku- ja pyöräteiden talvihoito	⇒	😐
Muu hoito ja ylläpito		
linja-autopysäkkien siisteys ja kunto	⇒	😐
viheralueiden hoito (tienvarsien siisteys pääteillä)	⇒	😊
vesakoiden raivaus tienvarsialueella	⇐	😊
tiemerkintöjen näkyvyys pääteillä	⇒	😊
tiemerkintöjen näkyvyys muilla teillä	⇒	😐
tiedottaminen tietöistä	⇒	😊

(*Erillinen rahoitus puuhoillon turvaamiseen kohdistetaan pääosin puukuljetusten käyttämien sorateiden kunnostamiseen. Asiakastyytyväisyys näissä kohteissa lisääntyy.

⇐	osa-alueeseen panostetaan nykyistä vähemmän	😞	asiakkaat tyytymättömiä
⇒	osa-alueen panostus säilyy lähes nykyisellään	😐	asiakkaat melko tyytyväisiä
⇐	osa-alueeseen panostetaan nykyistä enemmän	😊	asiakkaat tyytyväisiä

Ajankohtaista tietoa tiestöstä ja liikenteestä

- Ajantasainen liikenne ja keli, tietyötiedotus (www.ely-keskus.fi > Liikenteen tiedotus)
- Toimintasuunnitelmat (www.ely-keskus.fi/uusimaa > Liikennejärjestelmätyö) sekä www.liikennevirasto.fi > Liikennevirasto > Organisaatio > Toiminnan suunnittelu ja seurannan asiakirjat)
- Ohjeet lupien ja yksityistieavustusten hakemiseen (www.ely-keskus.fi > Liikenne > Lupa-asiat)
- Hanke-esittelyt (www.liikennevirasto.fi > Hankkeet)
- Tiedotteet, uutiset ja kuulutukset (www.ely-keskus.fi > Liikenne > Liikenteen asiakaspalvelu)
- Tienpidon toimintalinjat (www.liikennevirasto.fi > Palvelut > Julkaisut > Liikenneviraston toimintalinjoja ja www.liikennevirasto.fi > Palvelut > Kirjasto > tiealan kirjastokokoelma > Julkaisuluettelot > Tiehallinnon ohjejulkaisuja > Tienpidon tekniset ohjeet -luettelo)

Liikenteen palvelunumerot

Liikenteen Asiakaspalvelukeskus

puh 0206 90300 (pvm/mpm), ma - pe 9 – 16

- liikenteen.asiakaspalvelu(at)ely-keskus.fi
- palautteet myös palautelomakkeella (www.ely-keskus.fi / Liikenne / Palautelomake)
- Kundservice tfn 0206 90301 (Ina/mta), ma - fr 9 - 16

Tienkäyttäjän linja

puh. 0200 2100 (pvm/mpm), 24 h

- ilmoitukset tiestön kunnosta ja liikenteen ongelmista

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue
Opastinsilta 12 A
PL 36, 00521 HELSINKI
puh. 020 636 0070 (vaihe)
www.ely-keskus.fi/uusimaa